СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIV. Ч. 74. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 18-го КВІТНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, APRIL 18, 1987 No. 74. VOL. XCIV.

„НЕШЕНЕЛ ДЖІОҐРАФІК" ПОМІСТИВ ДВІ СТАТТІ ПРО УКРАЇНУ

Вашінґтон (Інститут Св. Софія). — У своєму числі за травень 1987 року славний американський журнал „Нешенел Джіоґрафік" видрукував дві статті про Україну, обидві авторства Майкела Едварда.

Перша стаття побудована на поїздці цього журналіста враз із фотографом Стівеном Реймером в Україну під час літа минулого року й у ній подано низку цікавих та вартісних інформацій про різні аспекти сучасного життя в Україні, про історію України і подано чимало географічних даних.

Слід підкреслити, що стаття, яка має заголовок „Юкрейн" і не вживає в тексті принижуючого родівника, відмічує окремішність українського народу, відмінність його мови від російської, видвигає проблематику Української Католицької Церкви і української релігійности взагалі, згадує надходящий ювілей 1000-річчя Хрищення України як українське свято, аналізує об'єктивно українсько-жидівські взаємини і подає чимало цікавих інформацій про культурне життя України, відмічуючи головно діяльність таких авторів як Іван Драч і Олесь Гончар і про життя в колгоспах.

Манера, якою автор М. Едвардс написав згадану статтю, особливо цікава: є це його розмова зі статуєю Тараса Шевченка. Шевченко є „ляйтмотивом" у статті, яка є пронизана цитатами з його творчости, велика частина яких відноситься до конфлікту між українцями і москалями.

Хоч не без деяких недотягнень, стаття М. Едвардса, це мабуть перша того роду праця у такому престижевому американському журналі про Україну. До неї додано окрему аналізу трагедії в Чорнобилі, теж авторства Едвардса.

Обидві статті ілюстровані гарними знімками фотографа С. Реймера і вони заслуговують на відповідну реакцію зі сторони читачів.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ВІДБУВ НАРАДИ

Джерзі Сиіті, Н.Дж. — У суботу, 11-го квітня ц.р., тут в Головній Канцелярії УНСоюзу, відбулося звичайне засідання Головного Екзекутивного Комітету, під час якого заслухано звітів з діяльности УНСоюзу в минулому і на початку біжучого років.

У нарадах взяли участь: головний предсідник д-р Іван Флис, заступниця головного предсідника Ґльорія Пашен, заступник головного предсідника і директор для Канади мґр Іван Гевлик, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Уляна Дячук та з рамени Головної Контрольної Комісії її секретар Степан Гавриш. Також був присутній головний редактор „Свободи" Зенон Снилик. Свою відсутність виправдав заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась.

Після прийняття порядку нарад д-р І. Флис попросив членів Екзекутиви до звітування, що його, за традицією, започаткувала У. Дячух.

Звіт У. Дячук

З огляду на те, що на Річних нарадах будемо розглядати повний фінансовий стан нашої установи, подаю тільки деякі загальні дані.

Рік 1986 закінчено майном у висоті 57,253,791 дол. Зріст майна дав суму 2,378,246 дол. Прибутки осягнули загальну суму 11,428,702 дол., на 946,335 дол. більше, як у попередньому році.

Членські вкладки дали загальну суму 2,922,567 дол що являється на 60,393 дол. більшою сумою, як у 1985 році. Цю звишку вкладок завдячуємо популярності нововведених кляс забезпечення з одноразовою вкладкою.

Відсотки від інвестицій виказали зріст на суму 369,370 дол. і дали 5,601,916 дол. Пересічний відсоток від інвестицій дав 10.53%; рік раніше — 10.45%.

Загальна сума видатків у 1986 році була 9,050,456 дол., на суму 1,308,979 дол. більше, як були видатки у 1985 році.

„Свободі" виплачено за членів понад 624,149 дол., що було на 202,066 дол. більше, як у 1985 році.

Видатки Союзівки були у висоті 1,300,881 дол., на суму 401,987 дол. вищі, як минулого року.

Килими до нового будинку, різні устаткування і машини коштували суму 100,176 дол. Капітальний ремонт 107,099 дол., а різніл направи 107,000 дол.

Кошти 31-ої Конвенції були на суму 364,231 дол. Зросли виплати посмертних допомог і дозрілих вивінувальних грамот, а зменшилися виплати грошових зворотів.

Корпорація Дому УНСоюзу одержала всіх чиншів 3,136,666 дол. Зріст чиншів за 1986 рік дав загальну суму 478,140 дол. Виплачено УНСоюзові за позичку відсотків на суму 1,685,000 дол., а членам за боргові зобов'яання других 436,575 дол.

Впродовж року сплачено позичку УНСозові до суми 7,000,000 дол., а позички від членів зросли до суми 6,559,113 дол.

За перші два місяці 1987 року майно осягнуло суму 58,265,772 дол. і зросло на 1,011,981 дол. Прибутки від інвестиції дали суму 1,378,723 дол., на 659,816 дол. більше, як попереднього року.

У видатках є знову помітний зріст грошових виплат, посмертних виплат, як і виплат вивінувальних грамот. Всі вони зросли цього року на суму 140,905 дол., коли порівняти із сумами цих самих виплат рік раніше.

До 1-го квітня отримано 258 прохань про стипендії для розгляду Стипендійної комісії.

Звіт В. Сохана

За станом з 31-го грудня 1986 року нараховував УНСоюз 76,141 члена, загальна сума забезпечення яких, включно із додатковим подвійним забезпеченням і забезпеченням платників вкладок, виносили 164, 834,285 дол.

Секретарі Відділів та організатори придбали для УНСоюзу в 1986 році 1,783 нових членів із забезпеченням на загальну суму 7,324,000 дол. Але в цьому ж самому році втратив УНСоюз 1,027 членів, які вибрали за свої грамоти передчасні грошові звороти, 926 грамот дозріло до виплат повних сум вивінування, 1,285 членів закінчили платити вкладки за свої грамоти кляс P-20 та P-65, а 982 члени померли.

В кінцевому підрахунку втратив УНСоюз у звітовому році на чисто 1,823 членів. Загальна сума забезпечення всіх членів зменшилася за цей рік на 115,282 дол. Сума додаткового подвійного забезпечення і забезпечення платників вкладок зменшилася на 735,046 дол., тому що на багатьох грамотах вигасли договори цих додаткових забезпечень по осягненні віку 65, чи 21 років, натомість нові грамоти були видані без цих додаткових забезпечень.

У звітовому році особливо популярними були грамоти з одноразовими вкладками кляс W та E-65, які не мають додаткових забезпечень, як також зросла популярність грамот термінового забезпечення кляс T-5 і T-10 з новими низькими вкладками. Замітний був теж зріст висоти забезпечення нових грамот, пересічна сума яких виносила 4,108 дол. У висліді цього також зросла пересічна сума забезпечення грамот усіх активних членів, яка за станом з 31-го грудня 1986 року виносила 1,783 дол.

У звітовому часі відійшли з Рекордового Відділу три довголітні досвідчені службовички, а на їх місця прийнято на працю нових службовців. Тепер вони проходять з успіхом вишкіл в ділянках союзової забезпеченевої служби, а рівночасно разом з другими службовиками перевишкіл для праці на новій компюторській системі ІБМ 036.

Перехід на нову компюторську систему почався від перенесення з кінцем 1986 року всіх інформацій про забезпеченеві грамоти членів з картотек ІБМ (80 колонок) на диски, після чого в короткому часі буде започаткований друк виказів членів поодиноких Відділів і повідомлень про платність вкладок вже на новій друкарській машині системи 036. Запляновано теж поступовий перехід на цю нову систему цілого ряду інших праць Рекордового і Фінансового Відділів на базі доповнення на дисках всіх потрібних даних про грамоти забезпечення членів УНСоюзу.

Саме місяць перед цим засіданням отримано остаточне затвердження забезпеченевими урядами стейтів і провінцій, в яких маємо дозволи на ведення забезпеченевого підприємства, нових грамот і нових кляс забезпечення, вкладки яких базовані на таблицях смертности з 1980 року. Разом із низькими вкладками матимуть ці нові грамоти відповідно нижчі зворотні вартости. Для них також будуть устійнені пропорційно нижчі дивіденди.

Для введення в життя цих нових грамот і нових кляс забезпечення залишилося ще важливе завдання: виготовлення нових книжок вкладок і зворотних вартостей ('рейт бук'), над якими працює вже наш актуарій, та виготовлення потрібних для продажу ново-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ДЖ. ШУЛЦ ПОІНФОРМУВАВ Р. РЕҐЕНА ПРО РОЗМОВИ В МОСКВІ

Санта Барбара, Кал. — Державний секретар З'єднаних Стейтів Америки Джордж Шулц, закінчивши розмови із совєтськими лідерами в Кремлі, повернувся через Брюссель до ЗСА і зараз таки того самого дня, тобто в четвер, 16-го квітня ц.р., поїхав до Каліфорнії, де перебуває на короткому відпочинку президент Роналд Реґен, щоб поінформувати його і деяких членів кабінету про свої розмови і нібито існуючу можливість підписання договору про зменшення нуклеарної зброї і відтягнення ракет середнього засягу з Ценральної, Східньої і Західньої Европи.

На думку Дж. Шулца і його співробітників, які разом з ним брали участь у поїздці до Москви і у переговорах з міністром закордонних справ СССР Едуардом А. Шеварднадзе в першу чергу і з генеральним секретарем ЦК КПСС Міхаїлом Ґорбачовим, такий договір з СССР можна буде підписати ще в цьому році. Обидва однак, Шулц і Реґен заявили, що цей процес закінчення переговорів і підписання договору, потриває деякий час, бо Адміністрація ЗСА мусить з'ясувати докладно своє становище до тієї справи усім заприязненим державам і вислухати їхньої думки. Наприклад, членські держави Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) мають деяке застереження і, правду кажучи бояться совєтської перевати не тільки нуклеарної, але також звичайної зброї, накопиченої совєтами в Україні і майже в усіх сателітних країнах, зокрема в Чехо-Словаччині і Східній Німеччині.

Не зважаючи на деякі песимістичні нотки супроводжаючих Дж. Шулца осіб, західніх альянтів і таки близьких співробітників Президента, Р. Реґен переконаний, що Захід і Схід потребує під теперішню пору атмосфери відпруження, яка може наступити тільки тоді, якщо обидві надпотуги підпишуть вступний договір про зменшення нуклеарної зброї в Европі. Президент заявив, що подорож Шулца була успішною, він зробив добрий початок і після консультації з альянтами, ЗСА скоро матимуть готовою нову конкретну пропозицію. „Я залишаюся оптимістично настроєним щодо підписання договору про ракети середнього засягу ще в цьому році", — заявив президент Р. Реґен кореспондентам, після вислухання звідомлення Дж. Шулца про його 20-годинні розмови в Москві. Запитаний про можливість третьої зустрічі на вершинах між ним і М. Ґорбачовим, Р. Реґен заявив, що для цього мусить існувати якась поважна причина, але такої можливости не треба виключати.

У Брюсселі членські держави НАТО заявили, що вони в скорому часі дадуть також свою версію становища до відтягнення ракет з Европи, з предумовою, що М. Ґорбачов дотримає свого слова про відтягнення з ЧСР і Східньої Німеччини ракет близького засягу та погодиться на зменшення конвенційної зброї, для збалянсування сили НАТО і Варшавського Пакту.

Вашінґтон відзначає річницю чорнобильської катастрофи

Вашінґтон. — З нагоди першої річниці трагічних подій на Україні — вибуху на атомній електростанції в Чорнобилі 26-го квітня 1986 року американсько-українські організації Вашінґтону і околиць влаштовують серію імпрез. Серед них — науковий симпозіюм про наслідки чорнобильської катастрофи та міжконфесійну меморіяльну відправу для вшанування її жертв.

Відзначення почнуться у вівторок, 21-го квітня, науковим симпозіюмом з участю д-ра Олекси Біланюка, професора фізики Свартсмор коледжу; Дейвіда Марплса, наукового дослідника Альбертського університету і автора нещодавно виданої праці „Чорнобиль і атомна енергія в Совєтському Союзі, і Роберта Тейлора, спеціяліста по пересадженню кісткового мозку з Медичного коледжу стейту Висконсин. Симпозіюм відбудеться о годині 4-ій по полудні в Авдиторії ПЕПКО при 1900 Пеннсильванія аве. Півн. Захід.

Меморіяльну відправу, яка буде відправлена в парафіяльному центрі українського національного собору Святої Родини, очолять Владика Антоній, Єпископ Української Православної Церкви в ЗСА і Єпископ Єпископальної Церкви Вашінґтону Роналд Гейнс. Її співучасниками будуть Міжконфесійна конференція Вашінґтону, яка об'єднує протестантських, католицьких, жидівських, ісламських і мормонських духовних провідників та українські й балтицькі церкви і громади.

Відзначення також включатимуть мовчазну молитовну демонстрацію в парку імени Лаффаєта напроти Білого Дому яка відбудеться у п'ятницю 24-го квітня о 8-ій год. вечора, та доповідь Олега Вереса, наукового співробітника Ляборатоpії Лоренса Лівермора, на тему „Чорнобиль: Чи може Совєтський Союз безпечно використовувати атомну енергію?", в середу, 29-го квітня, о год. 7:30 вечора, в Домі св. Софії при 2615 30-та вул. Півн. Захід.

В неділю, 3-го травня, місцеві українські католицькі та українська православ-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Б. БОЖЕМСЬКИЙ В ДІТРОЙТІ

Дітройт. — В днях 1, 2, 3-го травня ц.р. відбудеться тут в ґалерії ЕКО малярська виставка Богдана Божемського. Цей відомий мистець виставить тим разом твори олійної, темперної, акварельної та деревортної техніки. Це твори в переважній більшості з українською тематикою, яку цей мистець з відданістю виявляє у своїх картинах.

„Радянська Україна" турбується долею К. Лінnаса

Київ. — Київська газета „Радянська Україна", орган Центрального Комітету Комуністичної партії України, Верховної Ради і Ради Міністрів Української ССР, помістила у числі з 3-го квітня ц.р. коротку замітку під заголовком: „Хто захищає нацистського злочинця?"

Йдеться про естонця Карла Лінnаса, видачу якого до СССР зупинив суддя Верховного Суду Тирґуд Маршалл, аж до чергового розгляду його справи 17-го квітня.

Совєтська газета пише, що „Лінnаса, як і багатьох інших нацистських катів та їх прихвоснів, які знайшли притулок у ЗСА, рятує від справедливої відплати явна прихильність до них офіційного Вашінґтона. Більшість порушуваних проти них справ була закрита.

Та й Лінnас, не зважаючи на прийняте апеляційним судом рішення, ще не втрачає надії на порятунок. Для цього в нього є всі підстави. Як зазначує газета 'Ню Йорк Таймс', завдяки зусиллям, яких докладає для його захисту ціла коаліція, куди входять колишній міністер юстиції ЗСА Ремзі Кларк і колишній директор відділу зв'язків Білого Дому Патрик Бюкенен, Лінnас може прожити до кінця своїх днів на волі".

Нинішній міністер юстиції Едвин Міз досі відмовляється підписати документи про депортацію Лінnаса, — пише в кінці своєї нотатки „Радянська Україна", подаючи хто був К. Лінnас і які злочини він буцім то доконав під час Другої світової війни.

ВИСТАВКА КАРТИН О. МАЗУРИКА

Ню Йорк. — Об'єднання Мистців Українців в Америці (ОМУА) інформує, шо виставка картин Омеляна Мазурика, гостя з Парижу, буде відкрита тут в Галереї ОМУА, при 136 Друга авеню (четвертий поверх), в неділю, 26-го квітня ц.р., о год. 1-ій по полудні. Виставку можна буде оглянути в будні від 6-8-ої год. вечора, в суботи й неділі в годинах від 1-8-ої вечора, до 3-го травня включно.

В АМЕРИЦІ

ЗААРЕШТОВАНИЙ І ПОМІЩЕНИЙ у військову в'язницю на базі Квантіко у Вірджінії четвертий морський піхотинець, запідозрений у шпигунстві. В минулому він служив в охороні американської амбасади в СССР. Газета „Вашінґтон Пост", яка повідомила про це, не називає його імени, але пише, що він служив у Москві одночасно з двома іншими морськими піхотинцями, яких обвинувачують у шпигунстві на користь СССР, — з сержантом Клейтоном Ловнтрі і капралом Арнолдом Брейсі. Газети пишуть, що військовим слідчим досить тяжко зібрати достатню кількість компромітуючих матеріялів для того, щоб добитися засуду К. Ловнтрі і А. Брейсі, тому влада обдумує справу про надання Брейсі імунітету з тим, щоб він дав зізнання проти свого спільника.

ПРИ ЗАПОВНЕННІ податкової декларації виявилося, що президент Роналд Реґен і Перша Лейді переплатили податковому управлінню 31,057 долярів за минулий рік. Додатково до президентської платні в 200,000 долярів подружжя Реґенів дістає відсотки з основного капіталу. Федеральне управління цивільного летунства виплачує Реґенам 4,100 долярів за право використовувати радіостанцію, що знаходиться на території їх каліфорнійської фарми. Перша Лейді заробила 1,506 долярів за участь у трьох телевізійних передачах. Президент дістав 29,118 дол. від стейту Каліфорнія — це пенсія, яка належиться йому за дві каденції губернаторства. Підписавши податкові документи, Президент зробив спеціяльну заяву про пляни керівників Демократичної партії підвищити податки: „Я хочу сказати зрозумілою англійською мовою — ніколи! Ми не маємо наміру порушувати слово, дане американському народові. Підвищення не буде. Навпаки, і в 1987 і в 1988 році ми їх зменшимо".

НЕ ВСТИГ КОЛИШНІЙ сенатор-демократ Ґері Гарт оголосити про висунення своєї кандидатури на пост президента ЗСА, як в деяких газетах появилися прозорі натяки на те, що він вів неморальне життя. Під час кампанії 1984 року критики звернули увагу на те, що сенатор змінив прізвище (раніше він звався Гартпенсом), намагався применшити свій вік і двічі розходився з дружиною Лі. Газети пишуть, що понад 15 років ідуть розмови про те, що Гарт „товаришував" з різними жінками. Він розводився з дружиною в 1979 і 1982 роках, і кожний раз його неодноразово бачили з іншими жінками. Репутація Гарта, як вважають, не принесе йому добра.

МІНІСТЕР ОБОРОНИ Ізраїля Їцак Рабін обвинуватив З'єднані Стейти Америки в зловмисному роздуванні справи Джанатана Полларда. Міністер заявив, що певні кола в Департаменті справедливости ЗСА свідомо передають пресі інформації, що ще кілька ізраїльських агентів діють на американській території. За словами Ї. Рабіна, справа Полларда залишила шрам на американсько-ізраїльських відносинах, але важливість стратегічного співробітництва двох держав набагато перевищує нанесену шкоду.

У СВІТІ

ГОЛОВНИЙ РЕЧНИК президента Південної Кореї Чун Ду Гвана перестеріг лідерів опозиції, що вони, займаючись пропаґандою проти уряду і виступаючи за конституційну зміну, на підставі якої президента мали б вибирати у загальних виборах, а не в парляменті голосами електорів, можуть стягнути на себе репресії поліції, бо, згідно зі законами, вони ведуть нелеґальну діяльність і підбурюють нарід проти теперішнього уряду й існуючої системи. Опозиційні партії взагалі не прислуховуються, що кажуть представники уряду, але приготовляються до великих демонстрацій, заповіджених на кінець квітня і початок травня. Очевидно, такі демонстрації, як правило, кінчаться втручанням поліції і тоді можуть постраждати невинні люди.

СОВЄТИ НАЗВАЛИ „провокацією" скаргу декількох західньоевропейських держав про підвищення відсотку радіоактивности, яка може походити із чергового совєтського нуклеарного експерименту, або катастрофи, яку СССР тим разом промовчав. Совєтське пресове аґентство ТАСС назвало такі скарги „ворожою пропагандою проти СССР, фабрикованою ворогами соціялізму". Жадна з п'ятьох европейських країн не зазнала великої шкоди, але після чорнобильської катастрофи люди в Західній Европі живуть у постійному страху і потерпають за свою і своїх рідних долю. Геннадій І. Герасімов, речник міністерства закордонних справ СССР заявив з цього приводу, що в Совєтському Союзі не помічено збільшення відсотку нуклеарної радіяції тому „гістерія" европейців є „зумисною антисовєтською провокацією".

ЗАХІДНЬОЕВРОЕЙСЬКІ країни роблять тиск на японський уряд прем'єр-міністра Ясуґіро Накасоне, щоб він відкрив ширше двері для европейських продуктів і товарів широкої потреби та дозволив конкурувати з японськими товарами. Такий самий тиск Европа стосує проти З'єднаних Стейтів Америки в надії, що Вашінґтон впливатиме на японців, щоб вони остаточно закінчили декаду частинної ізоляції і відкрили свої ринки для Західньої Европи і ЗСА. Очевидно, ЗСА ледве чи застосують будь-який тиск на Токіо, бо це може грозити конфлітком з Японією, якого Вашінґтон не хоче.

ГАЗЕТА „ПРАВДА", орган ЦК КПСС, повідомила у числі з 15-го квітня, що спеціяльні партійні лектори проводитимуть курси на фабриках, колгоспах й інших підприємствах по лінії нової політики генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Ґорбачова. Вони інформуватимуть при тому совєтських громадян про зміни, які вже були введені в життя і ті, які будуть введені незабаром. Завданням лекторів буде також впливати на спосіб думання мільйонів робітників, службовців, і селян в напрямі більшого довір'я до ініціятиви компартії і уряду.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО РОЙТЕРСА, покликуючись на совєтську газету „Недєля" інформує, що в Ростові-на-Дону розпочався процес над кількома особами, які брали хабарі від власників автомобілів за те, щоб автомобіль направити, чи дістати відповідну запасну частину. Тільки за саму реєстрацію автомобілів до направи хабаркини брали від власників по 100 рублів, не враховуючи запасних частин. Без хабара механіки взагалі не приймали автомобіля до гаражу. За головні роботи, наприклад, за зміну мотору, шайка хабарників жадала від власника 1,000 й більше рублів. Два роки тому, повідомляє Ройтерс, тут засудили на довше тюремне покарання директора великого харчового магазину, який забезпечував харчами себе, свою родину, своїх друзів, приятелів і тих, які мали досить грошей, щоб заплатити вищу ціну за товар.

Почались виклади про 1000-річчя Хрищення України

Д-р Дмитро Боднарчук, читає лекцію.

Кліфтон, Н. Дж. (в.г.л.). — Тут при Державному коледжі в Пассейку, заходами Фундації Українського Вільного Університету, розпочато серію викладів англійською мовою про історію Хрищення України-Руси та про наслідки цього акту не тільки для українського народу, але й для всього слов'янського світу.

Вже перші виклади викликали жваві дискусії та цікаві виміни думок не тільки між викладачами та студентами, але й між самими таки студентами. Очевидно, що коли йде мова про таку важливу подію в історії України-Руси як її хрищення, яке, до речі, Москва всіма силами намагається собі присвоїти, то все можна сподіватися жвавої дискусії.

Коли йде мова про саме студентство, то тут бачимо дійсно перекрій українського суспільства. Є тут люди із різних ділянок професійного життя та суспільно-економічних рядів. Це вказує на те, що подією хрищення України цікавиться ціла українська спільнота, незалежно від економічної ситуації, політичних переконань та віровизнання. Між учасниками також є неукраїнці.

На закінчення викладів є запланований цілоденний симпозіюм, з участю відповідних фахових сил із ділянок української культури. Виклади проводить д-р Дмитро Боднарчук, а координатором викладів та симпозіюму є проф. д-р Василь Лучків, член професорського складу Державного коледжу Пассейку та Українського Вільного Університету.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Роззброєння чи пропаґанда

Деякі американські коментатори критикували державного секретаря Джорджа Шулца, що він полетів до Москви, замість демонстративно відмовитися від такої подорожі у протесті проти шпигунського скандалу в американській амбасаді у Москві. Але справа перегонів у зброєнні — це справа загрози третьої світової війни в атомовій добі і вона куди важливіша, як ще один шпигунський скандал — у довгій черзі подібних скандалів. Джордж Шулц полетів до Москви на зустріч із совєтським міністром закордонних справ Едуардом Шеварднадзе, але поруч кількагодинних розмов із ним переговорював також чотири і півгодини з Міхаїлом Ґорбачовом.

Ґорбачов, який раніше запропонував був відтягнення з Чехо-Словаччини і Східньої Німеччини ракет на середню віддаль, поширив свою пропозицію також на ракети на коротку віддаль зі засягом на 350-600 миль. Таких ракет типу СС-12 і СС-23 СССР має в Европі 130. Америка не має в Европі ні одної такої ракети, і тільки Західня Німеччина має їх 71. Міністри військових справ (американський секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер), та високі старшини з західнього льоку НАТО стояли завжди на становищі, що єдиною заставою проти величезної переваги совєтської суходільної армії та панцерних дивізій над подібними збройними силами НАТО є саме ракети з атомовими головками". Речник президента Реґена, який тепер перебуває в Каліфорнії, сказав те саме, що в Москві заявив Джордж Шулц: треба порозумітися з союзниками Америки щодо пропозиції Ґорбачова. Закінчивши розмови із совєтськими лідерами в Кремлі, Дж. Шулц, повернувся через Брюссель до ЗСА і зараз таки того самого дня, тобто в четвер, 16-го квітня, поїхав до Каліфорнії, де перебуває президент Реґен, щоб поінформувати його і деяких членів кабінету про свої розмови. Очевидно Джордж Шулц має із собою фахівців від збройних сил та проблеми зброєння і роззброєння, які брали участь у його розмовах з Ґорбачовом та совєтськими спеціялістами.

Наче автоматично насувається запит: Чому властиво Міхаїл Ґорбачов, перший секретар компартії СССР, виступив з такими на перший погляд приманливими пропозиціями? Роналд Реґен, який назвав був СССР „злющою імперією", вистерігається вже висловлюватися так різко — хоч правдиво — про цю країну. Але Реґен казав правду, що Ґорбачов — це перший совєтський вождь, який заговорив не тільки про обмеження, але й редукцію деяких родів стратегічної зброї. І західні держави з Америкою у проводі не можуть переходити до денного порядку над такими пропозиціями Ґорбачова, дармащо щирість таких пропозицій все ще стоїть під великим знаком запиту. Але Ґорбачову треба мати арґументи для Політбюра з його ворожими Ґорбачову членами, які все ще залишилися без уваги на „чистку", яку перевів Ґорбачов, — і Ґорбачову треба пропаґандивного арґументу перед усім вільним світом, що він ніби прагне миру, а не війни.

Джордж Шулц привіз з собою до Москви повторне запрошення для Ґорбачова від президента Реґена — прибути до Вашінґтону на нову конференцію на вершинах. Ґорбачов відповів, що він нікуди не їде, тим паче до ЗСА. Можна здогадатися, що його, Ґорбачова, позиція у Кремлі не є ще така сильна, щоби він міг виїздити поза СССР без страху, що з ним станеться те саме, що з Хрущовим, якого відсутність у Москві використали його партійні противники для позбавлення його влади. Все ж, якщо мало би прийти до підписання якогось договору про редукцію якихось родів стратегічної зброї, то такий договір мусіли б підписати тільки голови обох суперпотуг. Оптимістичні коментатори твердять, що так воно і станеться. Покищо маємо тільки розмови і сумніви щодо їхньої щирости та реальної вартости.

СОВЄТСЬКА ТЕЛЕВІЗІЯ передала інтерв'ю з державним секретарем ЗСА Джорджом Шулцом, який обороняв американську закордонну і оборонну політику Адміністрації президента Роналда Реґена, нарікав на совєтську шпигунську аферу в будинку американської амбасади в Москві і критикував війну в Афганістані з участю великої совєтської армії. Інтерв'ю з Дж. Шулцом вів Валєнтін Зорін, добре відомий коментатор. Інтерв'ю тривало 30 хвилин і було передане без урядової цензури. Режим Міхаїла Ґорбачова дає час-від-часу час і нагоду для виступу західніх лідерів в совєтській телевізії, щоб робити враження релятивної свободи в СССР, — кажуть політичні спостерігачі.

УРЯД ГОНДУРАСУ офіційно підтвердив намір придбати у З'єднаних Стейтах Америки 24 винищувачі-бомбардувальники типу Ф-5Е. Купівля цих літаків зміцнить повітряну перевагу Гондурасу в Центральній Америці. Частина вартости закуплених літаків буде оплачена американським урядом у рамках договору 1954 року про військове і економічне співробітництво між двома країнами.

Ф. Лукіянович

В ПОГОНІ ЗА ПРАВДОЮ?

У наслідок крайньо тенденційних звідомлень із процесу Івана Дем'янюка, що появлялись у „Філядельфії Інквайрері", як і неправдивих зізнань свідків прокуратури, автор написав допис, що 13-го березня ц. р. появився у „Свободі".

Крім неточностей свідків Епштайна та д-ра Арада, слід відмітити, що Еліягу Розенберґ твердив що в Треблінці закопано 200,000 жертв та що земля над ними хиталась. З олівцем в руці, якщо б у яму 10 стіп високу, 15 стіп широку та шість стіп довгу вложити 100 трупів, то для 200,000 слід викопати таких же розмірів рівчак, тільки дві і чверть милі або чотири кілометри довжини. Очевидно, що це немислиме і „професійний" свідок Розенберґ і тут розійшовся із правдою.

Заходи в „Інквайрері"

Проте, написанням одного допису до „Свободи" годі уважати цю справу розв'язаною. Ото ж телефон до Вілліяма Булла, одного із чільних редакторів „Інквайрера". — А, це знову ви, в чому справа? — Пояснюю в чому.

— Так, але це не моя ділянка, сполучу вас із Робертом Розенталем: — Відповідає його секретарка, 26-річна естонка Марія Сімсон. Справа репатріяції Лінаса їй вповні відома, Розенталя немає в бюрі.

На другий день говорю із Розенталем: — Чому такі тенденційні звідомлення? — Бо такі одержують звідомлення від кореспондентів. — А хто їх замовляє, хіба ви? — Мовчанка, а опісля — Так, я. — Чому не зміните їх? — Бо не маю інших матеріялів. — Я вам доставлю!

Телефон до „Українського Тижневика" і вже другий день в конверті, першою клясою пошти одержую чотири числа англомовної „Свободи" від початку процесу. Це не те саме, що зразу два до чотири числа денника доставляють вам. Переклавши на англійське мій допис, висилаю до Розенталя.

Мовчанка, зміна на краще

Минає більш тижня, а від Розенталя ані чичирк. За слухавку: Чи ви отримали мої матеріяли і чому не відповідаєте? — Пробачення. Але ваш допис не помістимо. Тому що вона віддзеркалює дійсний стан в Єрусалимі? Я передам ваші матеріяли Філліпові Джойсові, шефові Оп-еду. Після кількох днів, я одержав поштою всі матеріяли назад.

Гаразд, мого допису не помістили, а знаючи це, я переслав його, щоб в „Інквайрері" прочитали що пише етнічна преса на цю тему, свідомий вповні, що репортери, об'єднані в юнію, немило бачать інтрузів.

Натомість, від того часу, замість покутних жидівських сторонничих репортерів, редакція „Інквайрера" придбала аґенцію Юнайтед Пресс Інтернешенел, що вже в самих наголовках, таких як „Доні відвідують батька під час процесу", „Оборонцеві грозять викиненням" та „Дем'янюкові не вдалось викинути суддів" навіть стрілку на об'єктивне звідомлення, крім самого змісту, короткого, але строго безстороннього. Телефон до Розенталя: А чому зразу так не поступили? Викрутився січкою — браком звітодавців!

Пишучи ці рядки, автор аж ніяк не мав на увазі звернути увагу на себе, бо йому вже цього непотрібно. Справа в тому, щоб такі, чи подібні тенденційні звідомлення, що ми їх читаємо в біжучій пресі ми відкинули і запротестували проти них. Зважте ж, що завдяки вашій передплаті ви підтрмуєте те чи інше видавництво. Але, якщо ви маєте застереження до змісту, то видавництву годі нехтувати вашим поглядом, бо втратить передплатників, а вони із цього і живуть.

Бракує нам Дзвінки

Високого росту, стрункої постаті, красивого вигляду, енергійна та бойова Дзвінка Швед заснувала, очолила, стала серцем і душею Ліги Проти Знеславлювання. Дзвінка Швед гостро протестувала проти тенденційних звідомлень філядельфійської преси, зокрема „Інквайрера", в процесі проти Володимира Осідача, Сергія Ковальчука, організувала протести, пікетування та пресконференції.

На жаль, враз із родиною Дзвінка Швед виїхала із Філядельфії. Хай цих кілька рядків будуть вписані в альбом її із признанням за її працю, труд та жертвенність в обороні наших оскаржених.

А тут, у Філядельфії, майже до болю бракує нам Дзвінки. Так, незамінима Дзвінка Швед.

Яр. Климовський

Останній відтинок життя Г. Гавптмана

Минуло сорок літ від смерти світової слави драматурга Ґерґарта Гавптмана (1862 - 1946).

З великого числа його драматичних творів на українській сцені йшли: „Ткачі", „Візник Геншель", „Затоплений дзвін", „Перед заходом сонця".

Його п'єси на нашу мову перекладали: Леся Українка, Михайло Павлик, Софія Тобілевич. Між іншим Леся Українка відносилась до драматурга з особливою пошаною.

Хоча про життя, головним чином про творчість Г. Гавптмана члена Пруської Академії Мистецтв, лавреата Нобелівської нагороди (1912), доктора honoris causa багатьох університетів чимало написано, проте про останні два роки, що він їх провів у своїй посілості Аґнетендорф на Долішньому Шлеську, що до вибуху Другої світової війни був у межах Німеччини, варт коротко згадати.

У початках 1945 року Ґерґарт Гавптман з уваги на своє здоров'я виїжджає з дружиною Марґаретою до санаторії Оберльошвіц біля Дрездену. Ніччю з 13-го на 14-те лютого переживає велике бомбардування, до речі найбільше з усіх бомбардувань Німеччини. Вщент зруйнований Дрезден викликає в ньому потрясення. Психічно зламаний повертається до Аґнетендорфу.

Драматург щораз менше контактується із світом, зачиняється в своїй резиденції.

Воєнні дії проходять щораз швидше, їх відлуння теж доходять до його посілости „Гавс Візенштайн".

Дня 9-го травня 1945 року відділи совєтських військ вступають до Аґнетендорфу. Старшини, пригадуючи собі п'єси Гавптмана, що їх ставили театри Совєтського Союзу, відносяться до драматурга з пошаною. Серед них напевно були й українці.

У Свят-Вечір 1945 року його огортає туга, сум. Ввижаються йому дні молодости, сповнені слави. Крім дружини, біля нього два його приятелі-письменники — Ґерґарт Поль і Карль Бель. У своєму власному домі почувається якось чужо, відчуває брак свого багатого архіву, що його велів перевезти до замку Кайбіц. Намагається ще працювати, викінчувати початі перед роками твори, але на намаганні й кінчається. Ніяк нічого не виходить. Після Різдвяних Свят починає важко недомагати на легені й серце.

Весною 1946 року Гавптман переживає велику втіху — берлінське Видавництво Авфбав видає том його віршів „Ноє Гедіхте".

Здавалось, що йому полегшало, а може й навіть до певної міри здоров'я устабілізувалось. Без особливих змін проходить весна. Починає приготовлятись до виїзду до Німеччини. Тим часом 5-го червня стало гірше наслідком послаблення серцевого м'язня. Наступного дня 6-го червня 1946 року кінчить своє життя.

Згідно з останньою волею померлого, покладено його в домовині босого в сутанні францішканина та виставлено в бібліотечній кімнаті.

В похоронах участь узяли родина, своякн приятелі, делеґати й широкі кола населення, звеличників його творчости.

Були промови представників німецької спільноти й культури. Промовляв навіть полковник Соколов в імені маршала Рокоссовського.

Згідно з бажанням драматурга похоронено його на острівці Гідденсее, де був звик віддавна проводити літні місяці. (До речі, там була його літня резиденція). На його гробі є великий камінь, а на ньому вирито: Gerhart Hauptmann.

* * *

У другій половині липня 1946 року вдова по Гавптмані одержала до своєї розпорядимості декілька вагонів, у яких вивезла ціле умеблювання резиденції й інших речей декоративного обладнання інтер'єру як картини, скульптури, ґоблени, килими тощо та всі пам'ятки по Гавптмані.

Посілість перебрало Товариство Польсько-совєтської приязні як відпочинковий дім для членів цієї інституції.

Юрій Р. Рибак

ОБСЛУГА — ДЖЕРЕЛО ЗАКОВИКИ

Обслуга (service) займає поважне місце в американській економіці. Зважмо, що у 1985 році американці у приватному секторі заробили понад 2 трильйони долярів. Ця сума, очевидно, охоплює цілість усіх обслуг, куди теж зараховується професіоналістів. У кожному разі — і так лише для орієнтації — більш як половина була у фінансових установах, забезпеченні, нерухомому майні, („Ріл естейт"), гуртовій та деталічній торгівлі. Ділянка обслуг пожвавлюється і зачинає домінувати у економіці ЗСА, бо на 12 мільйонів праць, що постали в останніх п'ятьох роках 85 відс. припало якраз на ділянку обслуг...

Американці практично винайшли концепт добрих обслуг у примінені до масовости на ринку. Завдяки тому могли розвинутись такі фірми як: Ей-ті енд Ті, Ай-Бі-Ем, МекДоналд, Федерал Експрес. На жаль, потенціял обслуг знайшовся на тонкому льоді, бож багато фірм уже відчуло, що, бракує потрібного балянсу між високотехнічною доцільністю (Гай тех експідієнс), а уважливістю для споживача. Тому і стан обслуг, головно якщо йдеться про безпосередній контакт зі споживачем став у його очах причиною розчарування, зневіри та силою, що ґльорифікує могутність продуцента.

Властиво кожного дня можна почути різні нарікання на обслугу, що стосується до найконечніших потреб пересічної людини. Возьмімо як приклад, хоча б наглі направки вдома. Тут спостерігається, що не споживач є „нашим королем", а „сервісмен" ним є!... Як часто приходиться пропускати працю і ждати годинами на направлювача отого „сервісмена", бо мовляв, він точно не знає коли прийде, а в суботи він „святкує".

А як часто буває, що куплений продукт годі направити, бо технологічна сторінка так ускладнена, що звичайний „смертельник" не може з ним дійти до ладу, а якщо навіть міг би, то де за ним шукати?... Тому і приходиться все від відеокасет, телевізорів до машин домашнього вжитку посилати до фірмою визначених центрів направок і при тому незалежно ще від існуючої ґарантії треба покривати додаткові оплати роботи і пересилки...

А візьмімо автомашини, вони стали такі складні, що в багатьох випадках причину нездібности правильної праці можуть лише встановити „ділери" з допомогою спеціяльних інструментів.

Чи може хтось уже завважив, що обслуги передавані телефоном бувають короткі і часто обмежуються до найконечнішої інформації. Причина тут зайва: компютор контролює телефонічні розмови працівників, щоб тим робом устійнити кількість їхньої праці. Коли ж телефонічний оператор тратить забагато часу з одним покупцем він автоматично переходить визначену пересічну норму. Тому трапляється, що оператори навмисне створюють перерву телефонічної розмови, коли покупець порушує складніші питання. Згідно із знавцями, така практика збільшує продуктивність і зиск, одначе з точки зору майбутности зменшує обслугу і підриває довір'я до продукту, бо коли хтось раз зазнав будь-якої турботи, другий раз піде до конкурента.

Великоміський механець може часто зустрітись з поганою обслугою, бо деякі бизнеси вважають, що мають задовільну кількість покупців і тому їм не залежить на постійних клієнтах. Зате в малих містечках і передмістях, де менше населення, продавець та покупець виробляюють до себе взаємне прихильне відношення, що не є одноразового характеру.

Можна теж завважити в ресторанах кельнерів, що радше відробляють „панщину" свою, бо працю вважають як тимчасову, а не як кар'єру їхнього життя. А тепер киньмо світло на ділянку бизнесу. Чому він зменшив обслугу і зацікавлення в особистому контакті з покупцем?

У загальному можна б сказати, що тут таки стали рішати економічні фактори і наставлення осягнути якнайбільший зиск у найкоротшому часі, а не втримання підприємства на солідних довготермінових принципах... Як історія нас повчає, то у 70-их роках інфляція підсичувала неймовірний ріст цін. Бизнес, щоб протиставитись вищим продажним цінам зареаґував зменшенням коштів обслуг. Та прийшла хвиля дереґуляції і вона застимулювала війну цін. Кожний бизнес старався продавати дешевше, щоб протиставитись конкуренції. І що сталось?... Обслуга відчула удар сокири.

Врешті менаджери прийшли до переконання, що обслугу можна зменшувати тільки до деякої міри. Але що ж тут робити, коли відчулось брак робітників у деяких ділянках, а головно набір нових, бо винагорода обслуг відносно низька, а багато кандидатів не зацікавлені, бо недостаточно вишколені і тому і не скорі до праці. З другого боку наполегливе домагання обслуги, хоча може підвищувати тиск крови покупця, укінці завершується успіхом.

Зрештою сам покупець причинився до адоптації без обслуги економіки, бо у часі дорожнечі шукав за самообслугою (газоліна), ресторан скорого прохарчуваня чи закупівля продуктів, які можна самому монтувати.

Усе ж таки модернізація бизнесу технологією не веде до остаточної цілі. Тут ще потрібно звернути увагу на вишкіл і мотивацію тих усіх працівників, які мають безпосередню стичність із покупцем, бо ніяка машина і ніякий компютор не заступить живого слова і особистого зв'язку.

АЛЬФОНСО РОВЕЛЬО, останній з трьох директорів великого антикомуністичного руху, який складався з багатьох політичних партій і був протектором та ініціятором створення повстанських частин „контрас", заявив кореспондентам, що він в скорому часі зрезигнує зі свого посту і не буде кандидатом у члени ширшого директорату, який плянують створити для керівництва визвольним рухом і боротьбою проти прокомуністичних сандіністів.

РІК ТОМУ АМЕРИКАНСЬКІ бомбардувальники нанесли удар на лівійські військові і адміністративні об'єкти в Тріполі і Бенґазі. У вівторок, 14-го квітня, лівійський диктатор полковник Муаммар Каддафі провів у Тріполі масові урочистості на честь річниці „перемоги над американськими агресорами". Саме так трактуються в Лівії події річної давности.

Василь Лев

ПРО КНИЖКУ В. ҐРЕНДЖІ-ДОНСЬКОГО

Василь Ґренджа-Донський „Тече потік з бережечка". Братислава 1985, Словацьке педагогічне видавництво в Братиславі, відділ української літератури в Пряшеві, 123 стор. 24 x 16.5 см., ілюстрації Яна Березини, упорядник Степан Гостиняк, його ж вступне слово: „Співець рідного краю" на стор. 5—6.

Оце збірка віршів знаного закарпатського поета й письменника Василя Ґренджі-Донського. Ці вірші призначені для молоді, були, крім кількох, друковані в ранніх творах, а також і в першому і третьому томі запляновано-го видання творів поета в виданні „Карпатського Союзу", ЗСА. Появилося вже сім томів. Упорядник нашої збірки пише: „Тече потік з бережечка": „ми вибрали ті вірші Ґренджі-Донського, які своєю легкою, невимушеною формою і великою виховною силою можуть позитивно впливати на сучасне покоління молодих читачів" (ст. 6). В стилі автора місцевий мовний кольорит. Збірка починається віршем:

Наші діти, милі діти —
То косиці в гаю,
Цим квітонькам, голубонькам,
Цим анґелам раю
На журливих своїх струнах
Веселої граю.
Хай співають, веселяться,
Як соколи в полю,
Їх серденька хай радіють,
Хай не знають болю,
Хай не знають, хай не чують
За гірку недолю.

Далі вірші складені в групи: 1) „Звідси гора, звідси друга". 2) „Весело до школи". 3) „Любім свій рідний край". 4) „Ой така то, така недоля наша". Вірші вчать молодь пізнати себе, хто вони, пізнати рідний край, свою родину, свій нарід. Краса природи на весні, влітку, восені, влітку, взимку вчить молодь любити рідний край. Це збуджує у молоді любов і прив'язання до всього, що рідне. Ось віршик „Потічок":

Тече потік з бережечка
У тиху ніченьку,
І гуляє і співає,
Аж мило серденьку!

І береза над рікою
Стоїть і думає,
Що потічок так весело
В річці умирає.

Він дав назву нашій збірці.

У другій частині представлене життя в школі, початковій, на селі. Молодь радо горнеться до науки, бажає добути знання для поширення свого світогляду. Тут читаємо про відзначування святкових днів, шкільні праці, користатимуть із прогулянок. Живучи в Словаччині після Другої світової війни, поет мусів писати також і до Діда Мороза. Новий Рік, Першотравня і Піонерів. Це данина режимові. В збірці вона епізодична.

В третій частині поет поглиблює любов до рідного краю у шкільної молоді яка вже в школі вивчила рідну історію. Хоч закарпатську Верховину називає рідною матір'ю думає про цілу Україну, об'єднану одною мовою. Знаючи психіку молоді, поет дає їй духову поживу — любов до всього, що рідне, що так дороге кожному:

Любім над все свій рідний край,
Де нас родила мати,
В чужині долі не шукай,
Тут жити і вмирати!

А як візьмешся і підеш
Межи чужії люде,
В чужині долі не знайдеш —
Не було тай не буде!

Оце й туга поета за рідним краєм, коли вирвавшися з мадярської неволі, доживав Ґренджа-Донський віку на Словаччині і безмежно тужив за Закарпаттям. І саме в четвертій частині „Та така була неділя наша" розказує молоді про поневолення Закарпаття чужинцем (мадярами). Нарід пригноблений, бідний, працює на чужій, колись своїй, землі. Зруйновані пам'ятники нашої давньої культури, тільки могили незнаних вояків, що поклали своє життя в обороні рідного краю, нагадує минуле. Поет натякає на події, що сталися напередодні Другої світової війни, про знущання над невинним народом. „Оце мій рідний край" — каже поет:

Пани... Тюрма...
Печаль... Журба...
Кайдани... Поліцаї...
Оце мій рідний край!

Земля дідів
В руках панів,
Дарма, що тут весна, — У нас її нема!

Та поет не попадає в зневіру у безнадію. Він закликає: „Вставай, народе, зривай кайдани... Раби, до бою за любимий край!" Бо над Дніпром широким, тихим стоїть могила Пророка Тараса Шевченка — символ волі і віри в незалежність. В останньому вірші поет закликає:

Пождіть, пождіть, брати мої,
Прийде ще наше свято:
В останній бій ми станем всі,
Мечем здобудем волю.
Тиранів ми потрощимо,

Бо правда за плечима.
Пождіть, пождіть, брати мої,
Вже недалеко воля!

Словами легких віршів, мелодійної мови, хоч не нашим правописом, Ґренджа-Донський виховує молодь, яка, як не тепер, то в майбутньому стане до боротьби за волю батьківщини, за її суверенність.

75-ліття проф. В. Ревуцького

У неділю, 22-го лютого ц.р., в залі школи Вест-Парк Коліджієт при вул. Блюр Захід в Торонто відбувся концерт на пошану проф. Валеріяна Ревуцького у його 75-ліття.

Ініціятива і підготова цього успішного концерту була в руках журналу „Молода Україна" при співучасті Мистецької ради Комітету Українців Канади під патронатом КУК, Відділ Торонто.

Імпрезу відкрила голова Мистецької ради Оксана Бризгун-Соколик. Вона привітала ювілята та його дружину, які прибули на це свято з Ванкуверу. Слово про ювілята виголосила мгр Аріядна Стебельська.

Валеріян Ревуцький- син видатного українського музиколога і етнографа Дмитра Ревуцького та племінник славного композитора Левка Ревуцького. Народився він у селі Іржавець на Чернігівщині, виростав у Києві, вчився в будівельному інституті, потім був мобілізований до совєтської армії і служив на Далекому Сході. Повернувшися, вступив до Київського інституту, але коли НКВД почало його переслідувати, переїхав до Москви, де в 1941 році закінчив Московський Театральний інститут. Потім у Києві в консерваторії викладав історію українського театру. Був мистецьким керівником театральної студії в Києві, пізніше у Львові. Наприкінці війни в 1945 році добровільно опинився в таборі полонених дивізійників, з ними переїхав до Англії і врешті опинився в Торонто. Тут в університеті здобув ступінь маґістра слов'янських мов та літератур і дістав посаду професора слов'янських мов та літератур в університеті Британської Колюмбії у Ванкувері. Там перебуває досьогодні. Написав понад 60 розвідок — статтей з театрознавства, українського літературознавства та культурно-мистецької проблематики, є автором книжки „5 великих акторів української сцени", монографії про Йосипа Гірняка та інших праць.

Доповідь А. Стебельської розкрила широку діяльність проф. Ревуцького в ділянці української культури.

Д-р Остап Сокольський сказав знамените слово-спомин про перебування проф. Ревуцького в полоні серед дивізійників.

Члени театрального ансамблю „Заграва" виконали одну дію з „Одруження" М. Гоголя. Участь брали Ніна Теліжин, Юрій Бельський, Володимир Довганюк та Олекса Стельмахович. Заля сердечно реаґувала на знамениту гру акторів.

Після перерви піяністка Таня Ткаченко майстерно виконала „Пісню" і „Три прелюди" Левка Ревуцького. Перелицьовану гумореску Остапа Вишні „Чухраїнці" розказав Юрій Бельський. Уривок спогадів О. Довженка з глибоким чуттям переповіла Ніна Теліжин, а Володимир Довганюк розсмішив усіх в ролі Гриця Зозулі.

Голова Комітету Українців Канади, Відділ Торонто, інж. Ярослав Соколик побажав ювілятові від цілої української громади Торонто сили до дальшої праці і вручив проф. В. Ревуцькому на пам'ятку картину мистця Маґденка „Св. Володимир Великий".

На закінчення проф. В. Ревуцький виголосив надзвичайно цікаву доповідь про сучасний театр в Україні, порівнюючи його, на жаль, у велику некористь з боку національного, з театром 20-30-их років в Україні.

Вечір пройшов у дуже теплій та милій атмосфері і залишиться гарним спомином для його учасників.

Після концерту відбулася зустріч-вечеря дивізійників з шановним гостем, на якій багато присутніх коротким словом згадували спільні переживання з ювілятом. Цікаво згадав про проф. Ревуцького сотник Богдан Панчук, який бачив події того часу очима канадського вояка.

Щира зустріч була вдалим закінченням праці проф. Валеріяна Ревуцького.

Т. Б.

Шевченківське свято в Рочестері

Кожного року в березні не „забуваємо пом'янути", як сказано у „Заповіті", та звеличати нашого найбільшого поета і пророка Тараса Григоровича Шевченка.

Цього року святкування в Рочестер, Н. Й., відбулося в неділю, 15-го березня, в залі церкви св. Йосафата.

Свято розпочалося „Заповітом", який проспівали у молитовному настрої усі присутні на залі.

Голова місцевого Громадського комітету Роман Куціль, після привітання гостей, передав слово митрофорному протоієреєві о. Федорові Коваленкові. Прелеґент у промові перейшов коротко шлях життя Тараса Шевченка та проаналізував його твори, які вказують на глибоку релігійність поета, всупереч фальшивим твердженням московсько-совєтських „знавців". Любов до України у Шевченка іде впарі із любов'ю до братів українців і всього, що українське, бо не любить України той, хто не любить брата свого українця. Братолюбіє і єдність — передумова для визволення України.

В мистецькій частині святкувань виступив оперовий співак Богдан Чаплинський у фортепіяновому супроводі Роксоляни Гарасимович. Б. Чаплинський закінчив музичні студії в Консерваторії в Балтиморі, а Р. Гарасимович — у Філядельфійській Консерваторії.

Їхня поява на сцені і незвичайно симпатична особистість зразу впровадила на залю теплу і зичливу атмосферу.

У першій частині програми було виконано три пісні: „Минули літа молодії" О. Ніжанковського, арію з опери „Назар Стодоля" Данькевича, і „Гетьмани, гетьмани..." М. Лисенка.

Олена Лилак відчитала з почуттям декілька уривків із поезій Тараса Шевченка.

В другій частині програми Б. Чаплинський виконав у фортепіяновому супроводі Р. Гарасимович пісні: „Зелені гори" Стон-Балтировича, арію Андрія з „Катерини" Аркаса і арію Богуна з опери „Богдан Хмельницький" Данькевича.

Присутні з ентузіязмом сприйняли виступ мистців, за що були нагороджені на „біс" додатковою легкою піснею.

Роман Куціль склав подяку і признання виконавцям концерту. Свято закінчено національним славнем.

Г. П.

У пам'ять Л. Демиденко

Із людьми, які тепер відходять у кращий світ, покинула нас і людина, що її можна назвати українським етнографом. Все її життя пройшло у дослідах тієї чи іншої галузі народної творчости і залишило їй поважну збірку писанок чи вишивок. Не встигла вона багато видати з того надбання, хоч більшість підготувала до друку, але смертельна хвороба не дозволила їй цього завершити.

Людмила Демиденко народилась у сім'ї Світозара й Антоніни Драгоманових. Її батько був єдиним сином нашого відомого вченого Михайла Драгоманова, а мати походила з кіл київської інтеліґенції. Зрозуміло, що діти в такій родині виростали в патріотичній і інтелектуальній атмосфері та дістали відповідне виховання. Людмила закінчила першу українську гімназію, директором якої був В. Дурдуківський, а пізніше вступила у київський інженерно-будівельний інститут на студії архітектури. Хоч її студії припали саме на найбільш критичний час, коли її батька почали переслідувати, проте вона завдяки власній винахідливості зуміла їх закінчити. Почала працювати як архітектор, проте не забувала свого замилування до українського народного мистецтва. Її навів на це її батько ще в дитячому віці, а потім Василь Григорович Кричевський, що бував у їхній хаті. Під їх впливом вона навчилася розуміти й цінити український народний орнамент і ходила в пошуках за ним до музеїв. Там вона почала відрізнювати їх за походженням і постановила закласти власну збірку українських узорів. А що це було співзвучне з її фахом, то їй легко було знайти вступ до музеїв і розмов із нашими визначними науковими силами. Тільки використання цього скарбу не вдалося їй розпочати в тодішній дійсності, це вона відкладала на пізніше.

Вибухла німецько-совєтська війна і настала німецька окупація. Вже в 1943 році довелося родині Драгоманових вирушати в мандрівку на захід, спершу до Праги, а потім до Реґенсбурґу. За часів ІРО Людмила працювала в бюрі перекладів документів завдяки знанню мов німецької й англійської. У 1950 році родина Драгоманових переселилась до Америки і замешкала в Рочестері. Тут пощастило їй знайти працю в своєму фаху і вона стала асистентом архітекта у відділі освіти Рочестеру.

Ще в Реґенсбурзі Людмила пізнала еміґранта з Наддніпрянщини Іллю Демиденка й рішила поєднати з ним своє життя. Там вони одружились і виїхали до нової країни. Встановлення сім'ї і народження дітей не дало їй змоги використати скарби народного мистецтва, що чекали слушного часу. Та її знання народного мистецтва не давало їй спокою. Скоро звернувся до неї місцевий американський музей із проханням провести стаціонарні курси української вишивки і писанки, і вона, подаючи коротко історію України з мапою, робила це впродовж п'яти років. Крім того з нагоди фестивалів все траплялась можливість виставки чи маніфестації, в якій наше громадянство зверталось до неї за допомогою. Вкінці вона викладала в „Рідній Школі" історію української культури, а на літніх курсах Гарварду знайомила слухачів (позапрограмово) з тією ділянкою.

По якомусь часі, коли діти підросли (вона мала двох дочок Аллу і Ольгу) і фахової праці стало менше, Людмила почала думати про використання своєї збірки. Вона була дбайливо упорядкована ще вдома, а тут вимагала певної систематизації. Картотека писанок має біля 2,000 зразків, з яких біля 400 рисувала Людмила, як зразкові з Наддніпрянщини. Крім цього, є збірники вишивок, що їх завдяки своїй архітектурній освіті Людмила зуміла досконало технічно оформити і встановити „метрику" про їх час і місце походження, матеріял та спосіб виконання. Це все чекає свого видавця і збагатить наші відомості з тієї ділянки.

Ще в останніх місяцях свого життя вона зробила велику прислугу для української народної культури. Комісія народного мистецтва СФУЖО підготовляє тепер видання праці про українське народне вбрання. Для кожної частини України (а їх намічено десять), що її опрацьовує комісія, запрошуєтся як консультанта особу, що походить звідтіля і може вказати на евентуальні помилки чи недогляди. З тим комісія звернулась до Людмили, запрошуючи її переглянути наш опис одягу Наддніпрянщини. І хоч вона вже була поважно хвора, переглянула нашу працю й подиктувала свою думку про неї. За це ми безмірно вдячні їй, що вона, ще в такий спосіб прислужилася нашій народній культурі.

Людмила була сумлінною ученицею свого батька і В. Г. Кричевського і, готуючи збірники взорів до видання, написала: „Цей збірник і всі свої праці про українську народну вишивку присвячую своєму батькові Світозарові Драгоманову, який навчив мене любити творчість українського народу, та моєму незабутньому вчителеві Василю Григоровичу Кричевському, який навчив мене, як цю творчість вивчати і розуміти".

Л. Бурачинська

БЕЗ ЖАДНОГО РОЗГОЛОСУ і пропаганди, як це дуже часто буває в комуністичних країнах перед якоюсь подією, мадярський комуністичний уряд поставив і відкрив пам'ятник у Будапешті Рауля Валленберга, шведського дипломата, який врятував життя тисячі мадярських жидів під час Другої світової війни, а потім, у вирі війни, „пропав у совєтській сфері", правдоподібно схоплений агентами НКВД і засланий до ізольованої тюрми. Правда, совєти заперечують всякі здогади, які досі появлялися на Заході про долю Валленберга. Статуя є приватним подарунком колишнього амбасадора ЗСА до Мадярщини Ніколаєса М. Сальго, який повернувся до Вашінгтону в листопаді минулого року. Скульптором пам'ятника був мадярський мистець Імре Варга.

НА ФЛЬОРИДІ ВСІМИ шанований менаджер банку 29-річний Дейвид Мерфер, йдучи з праці, взяв з собою 200,000 долярів і залишив записку, що він хоче пожити „для свого задоволення" і якщо поліція його знайде, то він готовий роки, що залишилися йому прожити, відсидіти спокійно у в'язниці. У своїй записці він висловив вдячність всьому колективові банку, всім своїм колеґам, яких він поважав і любив, і просив пробачити йому і правильно зрозуміти його рішення. Єдині люди, які довго не зможуть пробачити Д. Мерферові, — це його дружина і дочка. Тепер вони не мають чоловіка, батька і грошей.

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА, ДІДА І БРАТА
бл. п.
ВАСИЛЯ БУНЯ
буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
в неділю, 26-го квітня 1987 р., о год. 10-ій ранку
в Катедральному Храмі у Філядельфії, Па.
при Френклін вул.
Просимо про молитви:
дружина — ТАЇСА
син — ФРЕД з дружиною
внуки — ДЖЕРІ І ФРЕД
Брат в Англії

ПОДЯКА
З волі Всевишнього дня 16-го березня 1987 р.
відійшов у Вічність
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ І ТЕСТЬ
бл. п.
СТЕФАН ПРЯДКА

Цією дорогою складаємо нашу щиру подяку о. Павлові Лабінському за відправлення Панахиди, Поминальної Служби Божої і за прощальне слово в церкві св. Архистратига Михаїла в Менвіл, Н. Дж.

Ми вдячні паням-членкиням Апостольства Молитви за відмовлення вервички перед Панахидою за Покійного. Рівнож дякуємо панам В. Бойкові та М. Захаркові за поміч у переведенні похоронних відправ.

Щиросердечна подяка Родині, Приятелям та всім тим, котрі молитвами й участю в похоронних відправах віддали Покійному останню прислугу, а нам у нашому горю висловили співчуття.

Дякуємо Жертводавцям, що в пам'ять Покійного Стефана зложили пожертви на Служби Божі, квіти та добродійні цілі.

Нехай Всевишній винагородить Вас щедрими ласками!

Дружина — ЕВФРОЗИНА з родиною

•

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ
24-го квітня 1987 р., в 6-ій год. веч.
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в церкві св. Архистратига Михаїла
в Менвіл, Н. Дж.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що 24-го березня 1987 р. відійшла у Вічність
бл. п.
Наталка Смеречинська

ПОХОРОН відбувся в суботу, 28-го березня 1987 р., а тлінні останки Покійної спочили на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку, Н. Дж.

А. СУМИК

В глибокому смутку повідомляємо
Рідних, Приятелів та Знайомих,
що дня 29-го березня 1987 року
відійшов у Вічність у Пріллі, Швайцарія
на 78-му році життя
наш Найдорожчий
БРАТ І ВУЙКО
св. п.
Михайло Гаврилів

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 1-го квітня 1987 р. в католицькій церкві "Avenue des Cerisiers" в Пріллі, Швайцарії, а опісля в "Chapelle de Saint-Roch, Lausanne".

В глибокому смутку:
РОМАН — брат
СТЕФАН — брат
МАРУСЯ — сестра
МАРТА ГАЛЯРЕВИЧ з мужем АДРІЯНОМ і синами АНДРІЄМ і ЮРКОМ
ЮРКО ПОПЕЛЬ з дружиною ВІРОЮ і дітьми ТАРАСОМ, АНДРЕЄЮ і МЕЛЯСЕЮ
АНДРІЙ ПОПЕЛЬ з дружиною ЛЯРИСОЮ і сином МИКОЛОЮ
та ближча й дальша Родина

СПІКЕР ПАЛАТИ Репрезентантів конгресмен-демократ Джим Райт прибув з візитою в Москву. Він очолює американську делегацію, що складається з 21 особи. Дж. Райта прийняв голова Ради Союзу — однієї з двох палат совєтського „парляменту" — Лев Толкунов і мав з ним тривалу розмову. Спікер має надію, що його прийме генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов. Перед приїздом до Москви Дж. Райт відвідав чорнобильську енергетичну станцію і зустрівся з першим секретарем комуністичної партії України Володимиром Щербицьким.

Головний...

(Закінчення зі стор. 1)

го товару інформаційних і пропаґандивних матеріялів, до праці над якими заанґажовано досвідченого фахівця братського життєвого забезпечення.

На пропозицію головного секретаря В. Сохана схвалив Головний Екзекутивний Комітет однозгідно, щоб приймати аплікації без лікарських оглядин на суми до 100,000 дол. від аплікантів у віці до 30-го року включно.

Ґ. Пашен звітувала про свою участь в Загальних зборах Дітройтської Округи та про деякі питання, які виринули в часі дискусії на тих нарадах. Вона також взяла участь в дуже гарній імпрезі в Чикаґо — 75-літтю 220-го Відділу УНСоюзу Братства свв. Петра і Павла; далі говорили про свою співпрацю з відділовими секретарями Округи Чикаґо, як теж із новоназначеним представником УНСоюзом на цю Округу, Стефаном Богачем, та про плянування прогулянки на Союзівку цього літа. Заступниця головного предсідника теж згадала про заплановані спортові імпрези УНСоюзу — Гольфовий і кругольний турніри.

Мґр І. Геврик звітував про його участь у двох нарадах Канадського Представництва УНСоюзу, в тому одного з головним предсідником, про вироблення організаційних плянів для Канади, про пляни видання книжки про історію УНСоюзу в Канаді, про його участь у зборах Монтреальської Округи і про деякі справи, які виринули під час тих нарад. Мґр І. Геврик закінчив своє звітування поданням деяких плянів на найблжче майбутнє та про заплановану ним участь у Фестивалі в Дофині, Ман.

Загальним оглядом стану і діяльности УНСоюзу в усіх його галузях і проявах закінчив серію звітів д-р І. Флис. Перший квартал року був дуже активним періодом, бо крім зборів Округ, в яких він взяв участь, він наглядає над монтуванням Відділу продажу забезпечення, що ним займається Генрі Флойд, та за введенням в працю нового координатора братської діяльности Андрія Воробця. Мав зустрічі із співуправителями Союзівки Володимиром Гайдаром і Дарком Сенчишином, з якими співпрацює також колишній управитель і головний радний Володимир Квас, що служить їм порадами.

Відділ продажу забезпечення має під цю пору по три особи — Миколу Бойка, Роналда Лаврова, Михайла Стецину і Стефана Богача. Всі вони молоді віком, перейшли вишкіл і тиждень перед початком цих нарад почали працю в терені. Р. Лаврів, разом з Г. Флойдом вже мав зустріч з секретарями відділів Клівлендської Округи, яка пройшла успішно, за словами голови Округи мґра Василя Ліщинецького.

Головний предсідник сказав, що УНСоюз дальше шукає професійних продавців забезпечення в Америці, і в Канаді, на повний час і на частинний, що проґрес є в цій новій ділянці УНСОюзу, але щоб він працював повною парою — на це треба часу і наполегливости.

А. Воробець працює над імпрезою 21-го червня ц.р. на Союзівці, коли то відбудеться урочисте благословення пам'ятника Патріярха Йосифа і відзначення Дня Батька з мистецькою програмою. Він також розробляє пляни вибрання українського фратерналіста року, який відтак взяв би участь у такій програмі відзначення Крайовим братським конґресом.

Д-р І. Флис звітував про наради з актуарієм і з консультантом Джеймсом Балу, про прийняття на працю Варки Бачинської на місце Марії Савчак, та запланований на 6-го червня з'їзд голів Округ на Союзівці.

Після звітування передискутовано запропоновані В. Сохaном справи нових кляс забезпечення та компютоpизації Рекордового Відділу та деякі справи про діяльність в терені. Вичерпавши порядок нарад, д-р І. Флис закрив наради і побажав всім присутнім та їхнім родинам веселих свят Воскресення Господнього.

Вашінґтон...

(Закінчення зі стор. 1)

на церкви проведуть збірку на Американське товариство боротьби з недугами рака в пам'ять жертв Чорнобиля.

У двотижневих відзначеннях першої річниці нуклеарної катастрофи в Чорнобилі беруть участь Свято-Андріївська Українська Православна церква, помісна українська католицька церква св. Трійці, українська католицька церква Пресвятої Родини та громадські організації — Вашінґтонська Група українських професіоналістів, Об'єднання Українців Вашінґтону, Союз Українок Америки, Товариство Українських Інженерів Америки, Українська Громадська Мережа, Український Конгресовий Комітет Америки, Українська Інформаційна Служба і Чорнобильський Освітній Фонд.

По дальші інформації слід звертатися до Ярослава Бігуна на число телефону: (202) 485-2080.

Стан і напрям філософії в Україні

На таку тему відбулася доповідь професора філософії філядельфійського університету Ла Саль д-ра Євгена Лащика 28-го січня 1987 року в ґалерії „Еко" у Воррені (метрополія Дітройту).

Була це подія у нас тут досить вийняткова. Перший раз ми мали можливість зустрітися з професором філософії, автором багатьох фолософських статтей, друкованих у пресі американській, українській (еміґраційній і в Україні), канадській, румунській, німецькій. Свої праці д-р Є. Лащик пише англійською й українською мовами.

Сама особистість професора вражаюче цікава. Відчувається у ньому людину з широким світоглядом, вмінням проникнути в суть питання, проблеми, теми науково без будь-якої тенденції і впливів. Це дослівно один з кількох філософів-українців на всю Америку. Його наукова активність охоплює, крім викладання в університеті свого предмету та наукової праці, також участь у наукових з'їздах філософів світових, місцевих, европейських, що дає йому можливість особистого знайомства із видатними філософами нашого часу, а між ними визначними академіками з України.

Питання розвитку філософії в Україні та її сучасного напрямку глибоко цікавить д-ра Є. Лащика. Він вивчає його ґрунтовно з першоджерел українських та російських, побував у Києві, де познайомився з цілою системою освіти й умов праці філософів. У висліді маємо кілька його статтей на цю тему та авторитетного знавця наукового стану даної ділянки в Україні. Явище особливо позитивне для нас, бо саме у цьому напрямку щирше українське суспільство (навіть вищої інтеліґенції), нічого не знає, або знає дуже, дуже мало. Цим самим, доповідь д-ра Є. Лащика цікава й цінна. Вона дає велику суму знання, відкриває цілком інше бачення розвитку філософії в Україні у цій тяжкій для неї сучасності. Тема, як і доповідач, притягнули нашу інтеліґенцію, не лише за професією, але й за її широким зацікавленням, включно з молодими професіоналістами-психологами.

Тема „Стан і напрямок філософії в Україні" ховзька. Легко піддатися суб'єктивності чи стиґмі у поглядах на сучасну Україну, яка твердо панує серед нас. Доповідач підійшов до неї науково, з найбільшою об'єктиністю, якою лиш володіє людський інтелект. Зупинившись на філософії як такій, зазначив: „З усіх ділянок науки, філософія посідає спеціяльне місце в державних політичних, наукових і навчальних установах в Україні. Філософія є інтеґральною частиною світогляду (ідеології), котрий носить назву „марксизм-ленінізм". Його поділяють на історичний матеріялізм і діялектичний матеріялізм".

Історичний матеріялізм, куди входять етика, естетика, філософія історії та історія філософії більш обмежені марксистською ідеологією і тому ця ділянка своєрідно гальмована, саме цією ідеологією. Діялектичний матеріялізм, куди входять метафізика, онтологія, теорія про знання, філософія природничих наук та логіка, має чималі досягнення, а найбільш розвинені ділянки філософії це ті, котрі повязані з науковою методологією, філософським питанням природознавства. Причину цього доповідач вбачає в тому, що „Філософи в УССР назагал добре ознайомлені з розвитком різних ділянок науки тому, що в самій підготовці філософських кадрів є вимога, щоб кожний кандидат студіював одну з ділянок природничих чи соціяльних наук". Крім того, філософи-співробітники Академії Наук мають увесь час на наукову працю, не потребують заробляти на життя іншим зайняттям.

1946 року засновано у Києві при Академії Наук Інститут Філософії, спочатку з чотирма відділами, а тепер він має 10 відділів, що займаються різними філософськими проблемами. Від заснування цього інституту починається постійний зріст розвитку філософії. „Цікаві та високої наукової якости дослідження ведуться від п'ятдесятих років у трьох тематичних відділах інституту: філософічних питань природознавства, логіки наукового пізнання та історії філософської й соціяльної думки на Україні".

Доповідач познайомив слухачів з цілим рядом визначних філософів-українців в сучасній Україні. Між ними найславніші: Михайло Єразмович (1904–79) належить до найбільших філософів в Україні й цілому СССР. Він створив школу філософії природничих наук у Києві, одну з найсильніших шкіл досьогодні. Омельяновський дав власну інтерпретацію квантової механіки, що довший час домінувала в СССР. Мирослав Попович очолює відділ наукового пізнання в Інституті філософії, автор багатьох філософських праць.

В Україні видано чимало праць до історії філософії. Над цим питанням доповідач зупинився докладніше, наводячи видані праці наших українських філософів та назви видань, журналів, де вони друкуються, або були надруковані.

1971 року створено Філософське Товариство УССР, яке на цей час нараховує 1960 членів і 41 колективного члена. В. І. Шинкарук, (голова Інституту філософії у Києві) є одним із віцепрезидентів Філософського товариства СССР.

Подавши об'єктивну оцінку досягнень філософів в Україні, доповідач, у підсумку зробив свої критичні зауваги: 1) принципи партійности — це Ахілесова п'ята філософії в УССР, 2) „матеріялізм та ідеалізм" — головні категорії критики. Попасти в категорію ідеалістів небезпечно. На підставі такого закиду, знищено сотні українських філософів, а між ними славного В. О. Юринця. 3) Особливо потерпіли такі ділянки філософії як етика та філософія релігії, які уважаються розв'язаними в працях Маркса, Енґельса, Леніна.

В кінці доповіді, як ілюстрацію до комуністичної ідеології, д-р Є. Лащик роздав присутнім надруковані „12 правил доброго комуніста", проголошених партією 1941 року, і, як паралель до цього, роздав 13 принципів конкордистської моралі, запропонованих В. Винниченком. Навів вихідну тезу В. Винниченка про щастя: „Щастя — це рівновага сил в людині внутрі і назовні." Звернув також увагу на десять Заповідей Божих.

Присутні мали змогу порівняти ці принципи, що дало поштовх до жвавого висловлення своїх думок як до обох правил, так і взагалі до теми доповіді.

Цінність доповіді д-р Є. Лащика (яка, до речі, добре написана й повинна бути надрукована) полягає в багатьох аспектах, а головні з них, на мою думку, такі: 1) правильний підхід до оцінки наукових процесів в Україні, в даному випадку у розвитку філософії, 2) широке, багатогранне опрацювання теми, 3) принесення у нашу думку свіжого походу в зрозуміння сьогоднішньої України. Вірніше, ми пізнаємо мозок нашої нації — його потугу й живучість. Ми пізнаємо висліди його праці у тих вийнятково несприятливих для національної духовости обставинах.

Марія Гарасевич

ІРАНСЬКІ ОФІЦІЙНІ чинники заявили, що у Перській затоці може витворитись дуже небезпечна ситуація, якщо Совєтський Союз погодиться випозичити для Кувайту оливні танкери, щоб Кувайт, який підтримує у війні Ірак, міг під совєтськими прапорами, перевозити свою оливу до інших країн. Ґеннадій І. Ґерасімов, речник міністерства закордонних справ СССР, заявив недавно, що СССР правдоподібно позичить для Кувайту три танкери для перевозу оливи і що совєтські воєнні кораблі супроводжатимуть танкери через проїзд Перської затоки, якщо цього буде потрібно. Представник іранського міністерства закордонних справ заявив в Теграні, що совєтська згода „була великою несподіванкою для нас" і її можна потрактувати, як вмішування у внутрішні справи Ірану.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

MARY ANN KONDRAT, member of the UNA Branch No. 183 Klub Mazeppa in Detroit, Mich., died on June 17, 1896 at the age of 70. She was born in 1917 in Jersey City, N. J. and became a member of the UNA in 1938. She is survived by her husband Michael Kondrat, daughters Linda and Anna Marie, sisters Josephine Engberg, Ann Damyan and Brother Walter Michaels. The Family, friends and the UNA community attended the funeral of the deceased. Interment was in Grand Lawn Cemetary, in Detroit, Mich.

Petro Zaluha
Sekretary

ЙОСИФ ҐОНСЬОР, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаґо, Ілл., помер 10-го лютого 1987 року на 63-му році життя. Нар. 18-го березня 1924 року в селі Грімно, Самбір, Україна. Членом УНС став 1970 року. Залишив у смутку синів Івана з дружиною Карен, сина Волтера з дружиною Андрою, родину — Дмитра і Стефанію Реґушів, Івана і Марію Логушів, Ярослава Логуша, внуків — Марію, Михайла, Давида, Діяну, Йосипа і Миколу, двох братів і сестер в Україні. Похорон відбувся 13-го лютго 1987 року на цвинтарі св. Миколая в Парк Ридж, Ілл.

Вічна Йому Па'ять!

Василь Семків, секр.

АНТІН БУТРІЙ, член УНС Відд. 423-го ім. Євгена Коновальця в Чикаґо, Ілл., помер 6-го березня 1987 року на 84-му році життя. Нар. 20-го січня 1903 року в Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дочку Анну і сина Михайла. Похорон відбувся 9-го березня 1987 року на цвинтар св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Юлія Назаревич, секр.

КАЗИМИРА ЛОҐУШ, ЧЛЕН УНС Відд. 277-го в Гартфорді, Конн., померла 31-го січня 1987 року на 78-му році життя. Нар. 3-го травня 1908 року в селі Язловець, Бучач, Україна. Членом УНС стала 1954 року. Залишила у смутку мужа Єронима, доньку Оксану Стерапку, двоє внуків Христину і Адріяна, , дві сестри Марію Теслю і Іванну Гриневич, брата Теофіля Галушинського в Польщі та приятелів. Похорон відбувся 3-го лютого 1987 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Осип Гладун, секр.

АННА РАД, член УНС Відд. 430-го Т-ва „Дністер" у Філядельфії, Па., померла 10-го січня 1987 року на 64-му році життя. Нар. 27-го жовтня 1922 року у Вовчі, Турка, Уктраїна. Членом УНС стала 1971 року. Залишила у смутку мужа Стефана, сина Стефана з дружиною Валерією й дітьми Лярисою, Зеном і Зейн; дочку Анну Марію; сина Михайла з дружиною і дітьми — Михайлом Стефаном, Христею і Аллісен; дочку Ольгу Любу Канвей з мужем Михайлом. Похорон відбувся 14-го січня 1987 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Філядельфія, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

І. Кніґницький, секр.